

Szerda A nap kél: 6:11 p.
A nap nyugszik: 19:51 p.

A.M.N. MUZEUM
NYILAPOSTALYA

DÉLVIDÉK

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy hóra. 2.50 F.
Negyedévre 7.20 F.

ZOMBOR, 1941. AUGUSZTUS 26.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. ÉVFOLYAM, 97. SZÁM

Törökország semleges marad

**Német vélemény szerint Perzsa után Törökország ellen
intéz támadást Anglia / Három-négyszeres túlerővel áll
szemben a perzsa hadsereg / Teheránt légitámadás érte
A Szovjet ellen sikerrel folynak a hadműveletek**

Berlin és Róma

közös akcióval védi meg a tengely közelkeleti érdekeit

Perzsa hegyes-völgyes földjén már két nap óta folyik a harc. A kis ország csatasorba állította hadseregét és függetlensége érdekében hajlandó megvívni az egyenlőtlen harcot a két nagyhatalom ellen. A harc kimenetele azonban nem lehet kétséges, mert az ellenállás nem nagy.

A világ közvéleménye felháborodással értesült a galád támadásról. Anglia az emberi jogokat emlegeti mindig, hacsak alkalom nyílik erre, a nemzetek szabadsága érdekében harcol, úgy mondja, s most itt a ragyogó példa. Nemcsak hogy megtámadta a kis országot, hanem kiszolgáltatja ugyanakkor a bolsevizmusnak. A szovjet katonák mindent feldulva nyomulnak előre a perzsa földön és utukat füstölgő romhalmazzal, síró gyermekekkel, lerokkadt templomokkal, földült otthonokkal jelzik.

Ez van Szovjetországban is, így pusztítanak, mint vandál, emberi műveltségét kivetkezett félvad törzsek, mi lehet akkor idegen földön?

Perzsa szabadsága megszűnik. A kis ország levonul a történelem színpadáról. Összelapítja a két nagyhatalom ütközője és eltünteti a föld színéről.

Anglia és a Szovjet most kísérletet tesz arra, hogy mentegőzzék, hogy megokolja a cselekedetét, de későn. A tények beszélnek. Világos az egész világ előtt, hogy Anglia már régebb óta ürügyet keresett, s mindent elkövetett, hogy megtámadhassa Perzsiát. Törökországot arról biztosította a két támadó nagyhatalom, hogy Perzsa megszállása csak átmeneti. Tény azonban, hogy a két támadó már meg is osztozott Perzsián.

Perzsa ellenállása nem tarthat sokáig, mert mindössze 150 ezernyre becsülik haderejét. Egy gépesített dandár és két-három hadosztály ez, s ezzel szemben a szovjet 6-7, az angol haderő pedig 5-6 hadosztállyal indította meg a támadást. Az angolok öt oszlopban támadják Perzsiát, fő előnyomulási útvonal Tebriz és Teherán irányába. Tebriznél akarnak egyesülni a szovjet erővel. A tebrizi előnyomulás célja a kaukázusi olajmezők biztosítása, a déli előnyomulás célja pedig a perzsa olajmezők birtokbavétele.

A déli irányból hajókon is megközelítették Perzsiát az angolok, s nehéz tüzérséggel lövették Bender-i-Saphur kikötőjét, ahol nagy csapattesteket vont össze Perzsa.

Hivatalos jelentés szerint a szovjet csapatok már negyven kilométeres mélységbe nyomultak be Perzsiába. Ha az előnyomulás ilyen gyors ütemben történik tovább is, valószí-

nű, hogy holnap felvehetik az érintkezést az angol és a szovjet erők.

Angol gépek bombázták Teheránt, Perzsa fővárosát. A Perzsa öbölben sikerült az angol partraszállás. Wavell tábornok már perzsa földön van és onnan irányítja a hadműveleteket.

A keleti fronton

a német légi erők tevékenykednek sikeresen. Támadást intéztek a szovjet vasútvonalak ellen, bombázták az utánpótlást, hajókat támadtak meg és egy háromezer tonnás kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak. A robbanó bombák ezrei hullanak a fontos utakra. Lángokban állanak a szovjet olajraktárak, több vonat ellen is támadást intéztek.

A feketetengeri kikötőkben horgonyzó szovjet hajók állandó támadásnak vannak kitéve. A szovjet légi erők már fel sem veszi a küzdelmet, olyan súlyos veszteségeket szenvedett. Két nap alatt 68 ellenséges gépet semmisítettek meg a németek. Ot német gép eltűnt.

Egy hajóra bomba hullott. A megremült szovjet tengerészek és katonák a vízbe ugrottak és a hullámokban lelték halálukat. Teljes a fejtelenség és a zürzavar minden vonalon.

Afrikában, Tobruk környékén is fellángolt a harc. A Földközi tengeren egy kétezer tonnás brit hajót rongáltak meg a német bombák. A tobruki erők ellen támadást intéztek. Messziről tüzeket figyeltek meg.

Válasz

Churchill angol miniszterelnök rádióbeszédében üzent a világnak s kijelentette, hogy Anglia és Amerika azért küzd, hogy megmentse a népeket a nyomortól. A világ valamennyi népének érdeke és boldogsága követeli ezt a háborút, mondta.

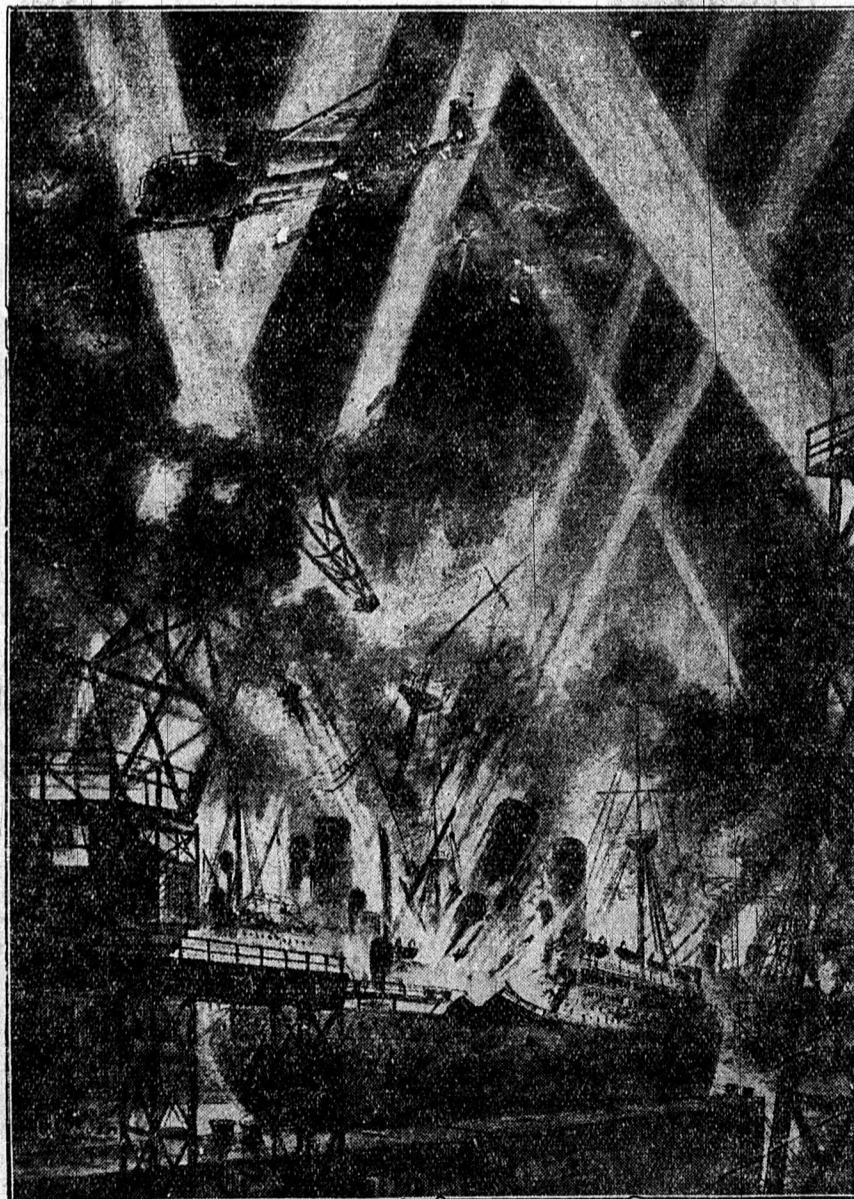
Mielőtt mérlegre tesszük a könnyű szavakat, tekintsünk vissza az elmúlt két esztendőre. Anglia nem hogy megmentette volna a népeket a nyomortól, hanem éppen abba döntötte azokat. Háboruba rántotta a belgákat, hollandokat, görögöket, szerbeket. A francia gyarmatokon angol blokádnak miatt éheznek az asszonyok és halnak ezerszámra az ártatlan gyermekek. Ilyen az a harci módszer, amellyel Anglia küzd, s amely nem méltó kulturálmához.

A világ valamennyi népének érdeke és boldogsága kívánja a háborút, így mondja az angol miniszterelnök.

A francia nép most boldogabb, hogy éheznie kelle asszonyainak és gyermekeinek? A hollandok és belgák is boldogabbak talán? Vagy Irán érdeke kívánja a háborút, a pusztítást?

Puffogó nagy szavakat mondott Churchill. Görögtűz volt, szemfényvesztés az atlanti-óceáni találkozás is, hogy elterelje az angol nép figyelmét a nagy hadieseményekről. Győzelmet nem tudott adni Churchill, adott nagy szavakat.

Az üzenetet szétvitte az ether és mindannyian megkaptuk. Ismerjük a nyolc pontot is. Ha az üzenetre választ vár az angol nép, azt is megkapja. Megadják majd a német és szövetséges fegyverek, s a válasz csak egyféleképpen szólhat: nem lesz többé Versailles és Trianon.

Német zuhanóbombázók támadása feketetengeri kikötők ellen

Törökország előtérben

10-12 szovjet-angol hadosztály támadja a 150.000 főnyi perzsa hadsereget / Teheránt a háboru első napján súlyos légitámadás érte

Zürich, augusztus 26.

A Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója közli, hogy Berlinben nem okozott meglepetést a Perzsia elleni szovjet—angol katonai kezdeményezés. Berlin számított erre, tekintettel az utóbbi hetek politikai fejleményeire. A német fővárosban hangsúlyozzák, hogy a Perzsia elleni angol—szovjet akció még inkább kidomborítja azt a fontos szerepet, amelyet a Közelkelet a tengelyhatalmak és ellenségeik háborújában játszik.

Berlini vélemény szerint a Perzsia elleni támadás előtérbe helyezi Törökország kérdését. Kétségtelen ugyanis, hogy Anglia, ha sikerül megszereznie a perzsa támaszpontokat, Törökország ellen intéz támadást. Az is kétségtelen, hogy Ankara ugyanazt a választ adja, mint Teherán, azaz fegyveres erővel védekezik. Törökország esetében jóval nehezebb dolga lesz Angliának, mint Perzsiával. Itt számolnia kell ugyan

is a nagy ütőerejű török hadsereggel valamint az ankarai német diplomáciával.

Végül hangoztatják a német fővárosban, hogy a közelkeleti események Olaszországot, mint a Földközi tenger legnagyobb hatalmát is teljes mértékben érdeklik, tekintettel arra, hogy érintik a földközítengeri helyzetet. Kétségtelen, hogy Németország Olaszországgal egyetértésben teszi meg a megfelelő intézkedéseket.

A perzsa haderő felvette az egyenlőtlen küzdelmet

Zürich, augusztus 26.

A teheráni rádió jelentése szerint a perzsa kormány drámai ülésen közölte a törvényhozással az országot ért ortámadást. A sah kiáltványt intézett a néphez, amelyben bejelenti a támadást és azon elhatározását, hogy a perzsi haderő szembeszáll a támadókkal. Az angol—szovjet katonai akció annak ellenére bekövetkezett, hogy a perzsa kormány idejében megküldötte válaszáat a szovjet—angol közös jegyzékre.

A szovjet csapatok Aszerbeidzsánból törtek be Perzsiába, olyan területen, amely katonai

mentes volt, az angolok pedig Kaszr-Sirimnél lépték át a határt.

Teheránt a háboru első napján súlyos légitámadás érte.

Az angol tüzérség lötte Bender-Sapu kikötőt, a Perzsa-öbölben. Ebben a kikötőben nagyobb perzsa erők igyekeztek megátolni az angol partraszállást.

A perzsa haderő élén Ahmet-Han tábornagy áll. A tábornagy török katonai iskolában nyerte kiképzését.

—:—

5-6 szovjet és 4-5 angol hadosztály kezdte meg a támadást

Istanbul, augusztus 26.

A török rádió szerint a Perzsia elleni támadást a Szovjet 5—6, Anglia pedig 4—5 hadosztállal és nagyszámú repülőgéppel kezdte meg.

Londoni becslések szerint a perzsa hadsereg 1 páncélos dandárból és 2—3 hadosztályból, összesen mintegy 150.000 főnyi katonából áll. Londonban nem közölnek adatokat a támadásban résztvevő angol csapatok számáról.

A SZOVJET 40 KILOMÉTERES ELŐNYOMULÁST JELENT

Stockholm, augusztus 26.

Moszkvai jelentések szerint a szovjet hadsereg már 40 kilométernyire tört be perzsa területre.

Törökország semleges marad

Zürich, augusztus 26.

Amerikai hírgyűnökségek jelentése szerint a szovjet és angol nagykövet felkereste Szaradzoglu török külügyminisztert és kormányának nevében közölte, hogy Anglia és a Szovjet nem törekszik területi nyereségre Perzsiában és az ország megszállása csak átmeneti jellegű.

Szaradzoglu válaszában kijelentette, hogy Törökország továbbra is meg akarja tartani teljes semlegességét.

NAGYARÁNYU NÉMET LÉGITÉVEKENYSÉG A SZOVJET CÉLPONTOK ELLEN

Berlin, augusztus 26.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légi erők újabb nagy csapást mértek a keleti arcvonal déli részén visszaözlő szovjet csapatokra, a vasutvonalakra és egyéb ellenséges célpontokra. Tönkretettek a Dnyeperen több kikötői berendezést, valamint légvédelmi állást. (MTI)

FINN SIKEREK AZ ÉSZAKI ARCVONALON

Helsinki, augusztus 26.

Hivatalosan közlik, hogy a finn harci erők nagy sikereket értek el a szovjet hajóhad ellen

ni harcban. Egy rombolóját, hat aknukatatót és 6 tehergőzöst elsüllyesztettek a finnek, számos hadi- és kereskedelmi hajóegységet pedig megromgáltak.

A vironlapi szigeteket megszállták a finnek s eközben elsüllyesztettek egy gépkocsikkal és katonasággal megrakott 5000 tonnás ellenséges hajót.

Anglia és a Szovjet üres ürügyekkel indokolja a Perzsia elleni támadást

Stockholm, aug. 26.

Londonban utaltak arra, — mint a Reuter Iroda jelenti egy rendkívüli hírében — hogy az iráni kormánynak az augusztus 15-iki brit és szovjet lépésre adott válasza azt bizonyítja, hogy nem hajlandó megfogadni a két kromány tanácsát. Világos, — mondják Londonban — hogy ilyen alapon nem vezetnének semmi hasznos célra az újabb lépések s ezért a brit és szovjet kormánynak érdekei védelmében más eszközökhöz kellene folyamodnia.

A Reuter-iroda a továbbiakban azzal indokolja meg az Irán elleni brit-szovjet fellépést, hogy Iránban tulságosan nagyszámban élnek németek. A Reuter-iroda Iránt a »náci cselszövések forrásának« ne vezi. Iránt arra szemelték ki a németek, — vélekedik a Reuter — hogy mint ugródeszkáról innen rohanják meg Indiát s a Szovjetunió ellen ugyancsak innen támadásra készültek. (MTI)

Szmírnov teheráni szovjetkötvet hétfőn reggel jegyzéket adott át az iráni kormánynak, amelyben a szovjetkormány kijelenti, hogy az 1921 február 26-án megkötött szovjet-iráni szerződés 6. szakasza husz év után most hatályba lép. Elyben a szakasz-

A finn hadsereg újabb jelentős zsákmányt ejtett.

HULL CHURCHILL BESZÉDÉRŐL

Washington, augusztus 26.

(NTI) Hull amerikai külügyminiszter a leg utóbbi sajtókonferencián kitért Churchill beszédére is. Az angol miniszterelnök azon állításával szemben, hogy Amerika és Japán között tárgyalások folynak, leszögezte, hogy a tárgyalások csak tájékoztató jellegűek. Amerika nem hajlandó feladni távolkeleti érdekeit.

Hull kitért a válaszáadás elől Churchill azon kijelentésével kapcsolatban feltett kérdésre, mely szerint Amerika végtelen türelemmel igyekszik megegyezési alapot találni Japánnal.

OLASZ LÉGITÁMADÁS MÁLTA ELLEN

Róma, augusztus 26.

A Stefani iroda közli, hogy az olasz légi erők a romboló és gyújtó bombák százait dobták Málta katonai célpontjaira.

UJABB OSSZEESKUVÉS PARAGUAYBAN

Zürich, augusztus 26.

Amerikai hírgyűnökségek jelentése szerint a paraguayi belügyminiszter közölte, hogy a rendőrség újabb államellenes összeesküvést leplezett le. Az államellenes elemek működésének megakadályozására erélyes repdelkezéseket léptettek életbe. A szabotázszt drákói szigorral büntetik. Mindenféle gyülekezést megtiltottak, 3 embernél több nem lehet együtt.

A DELVIDÉK

a magyar nép lapja,
a magyar jövő
a magyar gondolat harcosa

ban leszögezték, hogy a szovjethaderő a szovjetkormány részéről történt megelőző figyelmeztetés után bevonulhat Iránba, ha harmadik állam Iránon át fenyegeti a Szovjetuniót. A jegyzék ezután kifejti, hogy német állampolgárok szállták meg az iráni kulcspozíciókat. A németek 50 iparüzemben töltenek be fontos tisztet és oly tevékenységet folytatnak, amely közvetlenül a szovjetérdek ellen irányul. A szovjetkormány három ízben tiltakozott Teheránban emiatt és követelte bizonyos számú német kiutasítását: először június 26-án, másodsor július 19-én, végül pedig augusztus 16-án. A tiltakozás a brit kormánnyal együttesen történt. Irán mindhárom esetben visszautasította a tiltakozást. A jegyzék befejezésül megállapítja, hogy a brit és szovjeterők csak addig tartják megszállva Iránt, amíg az említett veszedelem fenn áll és hogy nem kívánnak területi nyereséget.

A teheráni brit követ hétfőn reggel ha sonló tartalmu jegyzéket adott át az iráni külügyminisztériumban.

Ezzel egyidőben a külügyi népbiztoságra rendelték Irán Moszkvai követét. Molotov itt közölte a követtel, hogy folyamatban van a hazája elleni akció.

Berlini vélemény

Berlin, augusztus 26.
Mértékadó német köröket nem lepte meg az Irán körül folytatott angol-szovjet játék kifejlődése. A most közölt benyomulás egy olyan országba, amely a végsőkig hangoztata semmi módon kétségbe nem vonható semlegességét, berlini felfogás szerint csak abból a tudatosan hamis állításból folyó cinikus végső következtetés, hogy Iránt, illetőleg az ottani angol-szovjet érdekeket az országban lakó németek veszélyeztetik.

Eltekintve attól, hogy ezt az állítást teljesen meghazudtolják az Iránban lakó kevés németek hivaalosan megállapított száma, valamint magának az iráni kormánynak megállapításai is, a Wilhelmstrasse felfogása szerint

kétségtelen Anglia bűnössége abban a tekintetében, hogy újabb országot szolgáltatott ki a bolsevizmusnak.

Molotovnak az iráni kormányhoz intézett s az 1921-i szovjet-iráni szerződésre hivatkozó jegyzéke, amelynek szövegét a moszkvai rádió közölte, berlini körök felfogása szerint csak azért figyelemreméltó, mert Anglia volt az, amely Irán elleni szovjettámadás jogcímének igazolására szerződészergésre ösztönözte a Szovjetet.

Honvédségünk harcai

A Magyar Távíráti Iroda jelenti: Az Ukrajnában küzdő szövetséges erők keleti csoportja — s benne a magyar gyorsseregtest — az utolsó Dnyepéridőfők összeroppantásán, illetve a további hadműveletekhez való felkészülésben tevékenykedik. Az ellenséges hídfőállások megtörésében és a folyón túl védelemre készülő szovjet csapatok gyülekezésének állandó megzavarásában hatásosan működnek közre a magyar légi kötelékek is.

A honvéd csapatok szelleme és harc-készsége egyébként a nagy hőség ellenére is változatlanul jó.

Szovjet tiszték rombolási kísérlete Besszarábiában

Bukarest, augusztus 26.
Hivatalosan közlik, hogy Besszarábiában sikerült elfogni 5 áruhás állig felfegyverzett szovjet tisztet, akiket azért dobtak át Besszarábiába, hogy fontos üzemekben robbantásokat hajtsanak végre. Az elfogott szovjet tiszték közül kettőt Kisinevben már kivégeztek.

KVATERNIK „POKRILNIK” AZ USZTASA MOZGALOMBAN

Zágráb, augusztus 26.
Pavelics államfő Kvaternik tábornoikat az Usztasa szervezet „pokrilnik”-jévé nevezte ki. Ez a legmagasabb méltóság az Usztasa mozgalomban. Kvaternik Jenőt, a tábornagy fiát a felügyelő szolgálat vezetőjévé nevezték ki.

68 REPULÓGÉPET VESZTETT A SZOVJET EGY ÉJSZAKA

Berlin, augusztus 26.
A Német Távíráti Iroda közli, hogy a német harcierők az augusztus 24—25 közötti éjszakán 54 szovjet repülőgépet lőttek le, a földön pedig 14 repülőgépet semmisítettek meg. Ot német gép nem tért vissza.

ANGOL LÉGITEVÉKENYSÉG NÉMETORSZÁG FELETT

Berlin, augusztus 26.
A Német Távíráti Iroda közli, hogy angol légierők keddre virradóra romboló és gyújtó bombákat dobtak Németország északnyugati területeire. A támadás csak jelentéktelen károkat okozott. Ot angol gépet lelőtt a német légvédelem. (MTI)

FÉLIX-GYOGYFÜRDŐ

Nagyváradtól 8 km. —: Augusztus hó 25-től kezdve leszállított

UTÓSZEZÓN-ÁRAK

49 C_o hőfoku, kénes, rádiomos hévvízforrás. —: Reuma csuz, ischiás, izületi bántalmak, női betegségek ellen, csonttörés után

Utólérhetetlen gyógyhatásu

meleg-fürdők, iszappakolás, — Strand!!

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA!

Képes tájékoztatót díjmentesen küld: Fürdőigazgatóság, FÉLIX-FÜRDŐ, Bihar vm.

A perzsa olajmezők elfoglalása Anglia célja

Newyork, augusztus 26.
(Német Távíráti Iroda) Az amerikai hírügynökségek Londonból érkeztetett értesülései szerint az angol hadseregnek a főcélja az Abadán környékén lévő perzsa olajmezők elfoglalása. Teherán ellen csak lélektani okokból vonul fel az angol hagsereg, hogy megostromolja a fővárost.

Az angolok perzsiái előnyomulása rendkívül gyors. A britek a gyors előretöréssel meg akarják akadályozni a perzsa vasutvonalak felrobbantását.

Perzsiában katonai célokra lefoglalták az összes járműveket. Ebből is arra következtetnek, hogy a perzsa hadsereg makacs ellenállást szándékozik kifejtetni. (MTI)

Wavell már Perzsiában van

Zürich, augusztus 26.
Angol hírforrások szerint Wavell, az indiai angol csapatok főparancsnoka már perzsa területen tartózkodik.

Az angolok 5 oszlopban nyomulnak előre perzsa területen. A legnagyobb erők Tabris és Teherán ellen vonulnak fel. A Mezopotámiából előnyomuló angol csapatok Tábrisnél akarnak egyesülni a szovjet csapatokkal.

Más angol hadoszlopok a déliráni vasutvonal felé nyomulnak előre.

Ugyanakkor határtalan cinizmusával az Anglia oldalán harcolókat, — a Szovjetet is — a kereszténység katonáinak nevezi. Churchill nem is leplezhette volna le magát jobban, mint a Perzsa elleni támadásal.

OLASZ VÉLEMÉNY A PERZSA ELLENI TÁMADÁSRÓL

Róma, augusztus 26.

A Tribuna ankarai jelentése szerint a török-szovjet-perzsa határon összevont negyvenöt szovjet hadosztályból harmincat az iráni határra csoportosítottak és a szovjet ezekkel az alakulatokkal hatolt be perzsa területére, hogy a Perzsa öböl felől előnyomuló angol csapatokkal egyesüljön. Olasz politikai körök rámutatnak arra, hogy Churchill beszédében már mintegy előre jelezte ezt a lépést, amikor Szovjet-Oroszországot biztatta, azonban a felhívás amellyel »a világ kis nemzetéhez» fordult, hogy az angl-amerikai-szovjet »felszabadító zászlók» köré csoportosuljanak, aligha kelthet valami lelkes visszhangot, amikor a felhívással szinte egyidejűen egy ártatlan és békés országot mint iránt, kizárólag földrajzi fekvése miatt megtámadott. »Ugyátszik, Roosevelt és Churchill nyolc pontja nem keltett jó benyomást a világ közvéleménye előtt, mert az angol miniszterelnök szükségét érezte, hogy vasárnapi beszédében még külön magyarázattal szolgáljon» — írja Gayda és Rómában hangsúlyozzák, hogy mialatt a tengelyhatalmak teljes összhangban harcolnak egy és ugyanazért a célért az angol-amerikai-szovjet együttműködés keretében az egyik nemzet a másikra igyekszik tolni a felelősséget egy-egy lépésért. Így Roosevelt és Welles, az olasz sajtó szerint, kijelentették, hogy az iráni kérdést angol ügynek tekintik és az Egyesült Államok semmiféle lépést sem tettek ebben az irányban, ugyanakkor Churchill ünnepélyesen leszögezi, hogy Angliának semmi baja sincs Japánnal és csak »ha» az Egyesült Államok háborúba keverednének, Nagy-Britannia természetesen, megsegitené.

Német hadijelentés

Berlin, augusztus 26.
A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli:

— Az egész keleti arcvonalon tervszerűen és sikeresen folynak a hadműveletek.

A német légierők hétfőn a keletangliai katonai célpontokat támadták, keddre virradóra pedig a Szent György csatornában haladó hajókaravánból megsemmisítettek egy 6.000 tonnás kereskedelmi hajót.

Északafrikában, Tobruk kikötőjét támadták a német zuhanóbombázók. A nagyméretű bombák elpusztították a kikötő berendezéseit, elsúlylyesztettek egy kereskedelmi hajót és elhallgattatták a légvédelmi ütegeket.

Az angolok keddre virradóra Németország nyugati és délnyugati vidékeire dobtak bombákat. Említésre méltó kár nem fordult elő. A légvédelmi ütegek és éjszakai vadászok két ellenséges gépet lelőttek.

„Szép sorjában”

Berlin, augusztus 26.
A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz »Szép sorjában» cím alatt foglalkozik a Perzsa elleni angol-szovjet támadással.

Churchill éppen most merészel arról beszélni — írja a sajtótudósító — hogy Hitler országokat gázol le és népeket vet az éhség és ragályok pusztításába, éppen most, amikor az angol kiméletlenség egy új államot juttatott a Szovjet kezére. Anglia blokádpolitikája, kiméletlen önzése az országok egész sorát döntötte pusztulásba a népek millióit ítélte éhségre. Churchill folytatja ezen politikáját és az államokat szép sorjában állítja a pusztulás szélére.

A magyar hisz, a hitben a jövő

HIREK

○○○○○○○○

Magyar hősök

1914 augusztus 26.

A Komarow-i csatában Pawlowkánál vívott harcokban a volt máramarosszigeti 85. közös gyalogezred tüzkeresztségében e napon az alábbi tisztek szereztek meg a legfelsőbb elismerést:

Vollerics százados különösen bátor magatartásával és személyes bátorságával fűtette ki magát. Felismerve a legveszélyesebb helyzetet, századával lendületes támadással elfoglalta az ellenséges állást. Majd másodmagával az orosz akadályokig kusza felgyújtott egy bizonyos szalmakazalt s így az ellenség elrejtett gépfegyvereit felegette. Bár az ellenség erős oldalozó tüzenek állandó ki volt téve, állását mindaddig tartotta, míg a zászlóalj újabb előnyomulásra fel nem fejlődött. Sikeres hőstettéért a 3. oszt. Vaskorona renddel tüntették ki.

Gyarmahy László százados II. gépfegyverosztály parancsnoka kitartó bátorságával tünt ki. Gépfegyvereit a legmegközelíthetőbb pontokig ügyesen előrevitte és így a harcok kimenetelére döntő befolyást gyakorolt. Amikor az ellenség oldalozó- és háttüzeben a rajvonat már-már meggingott, döntően avatkozott be pontosan irányított tüzével a harcba. Súlyos sebesülése ellenére az állásból egyedül hozott ki egy gépfegyvert és legénységét kitartásra buzdítva, a legvégső pillanatig helyén maradt.

A legnehezebb körülmények között kitartó pátor magatartásáért a 3. oszt. katonal érdemkeresztet kapta.

○○○○○○○○

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kuczi János, Csihás Benő utca 12.

Ügyeletes gyógyszerész: Arany-kereszt, Deák Ferenc körút.

Ujabb két kivégzés Zágrábban. Zágrábból jelentik: A rögtönítélő bíróság halálra ítélte egy Ferber nevű zsidót és egy Surban nevű szerbet, akik kommunista tevékenységet fejtettek ki és rongálásokat hajtottak végre. Mindkettőjüket kivégezték.

Sztójadinovics Maurícus szigetén van Berlinből jelentik: Sztójadinovics Milán, volt jugoszláv miniszterelnök, akit az angolok Görögországból elhurcoltak, hír szerint az indiai-óceáni Maurícus szigeten van.

A Délvidék a budapesti Lakberendezési Vásáron. Az Országos Iparegyesületek megbízottja látogatást tett a Délvidéken és tárgyalásokat folytatott a gazdasági körökkel és személyekkel. A tárgyalások eredményeképpen a zombori Ipartestület is összehívta az iparosságot, hogy megbeszélje a Lakberendezési vásáron való részvételt. A vásáron az idén nagyon kevés délvidéki üzem állít ki. Ennek az oka abban keresendő, hogy a Délvidékről a katonai közigazgatás alatt korlátozottak az anyoraországba való átkelést. A nyersanyagszállítások is késedelmet szenvedtek.

A szívbetegségek és az érelmeszesedés kezelésében gyakran kitűnő szolgálatot tesz a természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy már egy fél pohárral bevéve is minden erőlködés nélkül igen könnyű székletet biztosít és az anyagcsereferalmat jótékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Családi házhoz juthat az ipari munkás. Az iparügyi minisztérium egy nagyszabású munkás családház-építési akció tervezetét dolgozta ki. Ezen akció keretében egyrészt a nagyipari központokban segitene elő a magánvállalatok lakásépítő tevékenységét és ezért igen tekintélyes, esetleg az építési költségeknek 70%-át is elérő kölcsönt óhajtana biztosítani, másrészt lehetővé szeretné tenni, hogy a munkások önállóan is építhessenek és ezért az egyes munkásoknak is kíván ugyancsak igen jelentékeny kölcsönt juttatni. A megoldás műszaki és pénzügyi részleteit az iparügyi minisztérium kebelében működő Lakásépítési Állandó Bizottság tárgyalja le a társminisztériumokkal és az érdekeltekkel.

Uj technikai csodák

a mai háboruban bámulatba ejtik a világot. Nagy figyelmet érdemelnek azonban a természet csodái is, amelyek áldásos célt, a szenvedő emberiség gyógyulását szolgálják. A evomor-, epe- és májbaajosok a jászkarajenői csodaforrás vizével

a Mira gläubersós gyógyvízzel tartanak kurát. orvosi tanács és ellenőrzés mellett. Veszélytelen fogyasztószér is! Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben.

Díszelődással nyitott a Nádasy színtársulat Magyarokánisán. Nádasy József negyvenfogu színtársulata díszelődással nyitotta meg a színi szezont. Az előadás előtt dr. Lehel Pál polgármester köszöntötte a színészeket. Nádasy színigazgató vállaszolt az üdvözlésre. A kitűnő társulat a Gyergyói bálát mutatta be nagy sikerrel. Pereszlyényiné szerepében Benkő Ilon^a volt kitűnő. Gábort vitéz Puszkás Ferenc alakította. A darabot Honty Sándor rendezte, a zenekart pedig dr. Paulovits Tibor vezényelte.

Ismét elhalasztották a bezdáni országzászló felavatását. Az országzászló felavatását szeptember 8-ra tervezték, az ünnepélyt azonban elhalasztják, mert a munkálatokat addig be sem tudják fejezni. Az országzászló talapzatának építését még el sem kezdték.

Halálos küzdelem pilóta és sas között Egy Lisszabon közelében lévő golfpálya fölélt izgalmas légi harc játszódott le egy repülőgép és egy hatalmas sas között. A pilóta, aki tisztában volt azzal, hogy komoly veszedelembe forog, loopingokkal igyekezett gépét biztonságba helyezni. A hatalmas állat hihetetlen ügyességgel követte a gépet és a pilóta nem tudta megakadályozni, hogy a sas nekivágódjék a szélforgó-üvegnek. A pilóta, csak erejének végső megfeszítésével tudta gépét a földre hozni.

Agyonütött két gyermeket a kidölt ház fal. Az egyik csanyteleki tanyán az árvíz által megrongált tanyaépületet lebontották. A bontási munkánál segédkezett a tulajdonos két fia, Varga János és Varga Imre. Bontás közben a vályogfal kidőlt és maga alá temette a két fiút. A 16 éves Varga Jánost holtna húzták ki a romok alól, a 9 éves Imre testvérét pedig borzalmasan összeroncolt tagokkal szállították a szentesi kórházba, ahol néhány óra múlva meghalt. A szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálat indult.

A gólya megszólaltatta a légvédelmi szirénákat. Észak-Afrikában az egyik algéri kikötővárosban a minap több órahosszat szóltak a légvédelmi szirénák. Mindenki az óvóhelyekre menekült és csak nagysokára merészkedtek elő egyesek. Mígkor végre megállapították, hogy semmiféle veszély nem vezetnének semmi hasznos célra az szirénák, keresni kezdték, mi okozta a vaklármat. Legnagyobb meglepetésre egy gólyát találtak, amely beleakadt a szirénákhoz vezető villamosvezetékbe és rövidzárlatot idézett elő, aminek következtében a szirénák mindaddig szóltak, amíg a szerencsétlen madarat el nem távolították.

Amerikának nincs elég papírja. Az Egyesült Államokban a papírhiány miatt a jövőben kisebb alakú levélpapírt készítenek és a papiros mindkét oldalára írják.

Óriási tüzvész Philadelphában. New-yorkból jelentik: Philadelphia városában óriási tüzvész dühöngött, amely elpusztította a város legnagyobb faraktárát, négy hadianyaggyárat és több közeli lakóházat. A faraktárban kitört tűz a háborús gazdálkodás céljaira felhalmozott rengeteg faanyagban jó táplálékot talált és az egész készletet elhamvasztotta. A lángok azután átszáptak a környező hadianyaggyárakra és magánépületekre is. Az oltási munkálatok során tizenhét tűzoltó megsebesült, részben súlyosan és valamennyiüket kórházba kellett vinni. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani.

Egyik iraki újság mint muzeális érdekességet említi azt a táviratot, mely a napokban érkezett Londonból Bagdadba és amely — bár sürgős felirattal volt ellátva — ötvenkét nap alatt érkezett meg rendeltetési helyére

A vendéglősök szeptember 1-ig kötelesek jelentést tenni áraikról. A városi katonai parancsnokság 6427/ Po. kig. 1941. sz. rendelete értelmében a Zombor területén működő vendéglátó üzemek kötelesek áraikat legkésőbb szeptember 1-ig bejelenteni. A bejelentés 3 példányban készült. Egyet a polgármesteri hivatalnak kell eljuttatni, a másikat a m. kir. kereskedelmi hivatal zombori kirendeltségéhez, Sándor Béla utca 1. míg a harmadik példány a vendéglősnél marad. A jelentésnek tartalmaznia kell a f. évi március 25-én érvényben volt árat és a katonai parancsnokság legutóbb megállapított árait. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok kizárólag Bosnyák József nyomdájában kaphatók.

Műkedvelőelőadás Bácsfeketehegyen. A Magyar Olvasókör ifjúsági csoportja szombaton és vasárnap műkedvelőelőadást rendez. Bemutatásra kerül Möricz: Légy jó mindhalálig című színdarabja. Szerepelnek: Csoma Mihály, Varga János, Bódis Antal, Sárosi Károly, Németh Lajos, Németh János, Lódi András, Sárközi Ferenc, Bene István, Paczal Sándor, Kovács Jenő, Lódi Gábor, Kasza Bálint, Bányai Lajos, Sárosi István, Bácsi Ferenc, Bartha Gábor, Borbély András, Rácz Etelka, Bartha Gizike, Molnár Lilike, Nagy András, Óri István, Tóth Zsuzsika, Kozma Livia, Dansz Pál, Juhász Géza és Vékony István. Rendező dr. Giday Mihály községi orvosi és Németh Mihály községi tisztviselő.

A Szalay színtársulat előadásaira bérletjegyeket naponta 7—8 óráig lehet váltani a színházi jegypénztárnál.

Az ansbachi (Bajorország) galambversenyen néhány galamb az 500 kilométeres »versenypályán» percnként 970 méteres átlagsebességet ért el.

Szegedi legényegyleti zászló Zentán. Mint ismeretes, a Szegedi Katolikus Legényegyletek a Délvidék felszabadulásának emlékére díszzászlót készítettek s azt felajánlották a Délvidéken működő Katolikus Legényegyleteknek. A rendkívüli idők miatt azonban még nem tudták azt átadni, s most úgy határoztak, hogy szeptember 7-én viszik át Zentára, hogy ott ünnepélyes külsőségek között átadják. Zentán nagy előkészület folyik, mert ezalkalommal Zentára érkezik Meszlényi Zoltán dr. felszentelt püspök, a legényegyletek országos elnöke is. Nagyváradról nagyobb küldöttség hozza Zentára azt a zászlót, amelyet a szegedi katolikus legényegyletek Erdély felszabadulásának emlékére a nagyváradiaknak adományoztak s lehozzák Budapestről azt a zászlót, amelyet a legényegyletek nagy alapítója Kolping Adolf szentelt fel 1856-ban. A hatalmasnak ígérkező legényegyleti seregszemlére ezideig is már közel ötven legényegylet jelentette be részvételét. Szegedről több százan mennek s kerékpáros csoport is indul.

Argentína déli hegyvidékeinek gleccserjei a szakértők megállapításai szerint egy idő óta feltűnő mértékben visszafelődnek. Egyesek ebből a déli sark lassu fölmelegedésére következtetnek. Egyelőre azonban a déli sark még mindig a föld leghidegebb vidéke.

A kölni óvárosban folyó ásátások alkalmával nagyszabású római középület maradványai kerültek napfényre. Az oszlopcsarnokokkal övezett épület összes helyiségeit falfestmények díszítették. A római lakáskultúra magas színvonalát mutatja, hogy a padlózatot már deszkákból készítették, sőt a légfűtést is bevezették.

Egy pokrikai földműves egyik tyukja mint a »Národni Politika» jelenti, nem tolatatot, hanem dus hajzatot növesztett. A tyuk különben teljes egészségben megért három évet, és a tojásrakás tekintetében is megfelelt a kívánalmaknak.

A kormányzói pár, a kormány és a törvényhozás tagjai megtekintették az alföldi öntözőcsatorna építési munkálatait

Budapestről jelentik: Azok a munkálatok, amelyek az alföldi öntözőcsatorna hálózat kiépítésére irányulnak évről-évre gyors ütemben haladnak előre. Most látják hozzá a főcsatorna megépítéséhez. Ez a főcsatorna Tiszalöknél indul ki a Tiszából és Berettyóújfalunál kapcsolódik be a Berettyó-csatornába. Hossza 100 km. és olyan széles hogy medrében két 700 tonnás hajó haladhat el egymás mellett.

A csatorna építési munkálatait hétfőn megtekintette a főméltósági kormányzói pár, a kormány és a törvényhozás tagjai, valamint a magyar tudományos és közgazdasági élet számos kiválósága.

A kormány és a törvényhozás tagjai a csatorna megtekintését megelőzőleg a kormányzó ur meghívására kenderesre utaztak, ahol megtekintették a kenderesi birtokon nagy területen rendkívül sikeres rizs termelés folyik. A kormányzó ur személye

sen magyarázta el vendégeinek a rizstermeléssel folytatott kísérleteket és a kísérletek eredményeit. Ugyancsak megtekintették a vendégek a gulyást és a ménest is, majd a kormányzói párral együtt gépkocsikon a csatorna munkálatait tekintették meg. Itt Lampel Hugó tanácsos ismertette a munkálatokat. A főcsatorna az öntözésen kívül a vadvizek levezetését is szolgálja és bekapcsolja a Hajduságot az ország vízi forgalmába. A mellécsatornákkal együtt 500.000 kat. holdnyi területet hálóz be a csatorna rendszer.

Az öntözőművek másik része két nagy szivattyúteleppel táplált öntöző rendszerből áll, a harmadik csoportja a munkálatoknak a Kőrösök hajózhatóvá tétele.

A Főméltósági Párt leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a vidék lakossága.

A kormány és a törvényhozás tagjai estig maradtak az öntözőműveknél.

Szeptember 1.-én életbelépnek a budapesti őszi vásár utazási és egyéb kedvezményei

A jövő hétszütörtökén, szeptember 4-én nyílik meg az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár, de azok a rendkívül jelentős kedvezmények, melyeket a Vásár látogatói élveznek, már hétfőn, szeptember 1-én hajnalban életbelépnek. A kedvezmények igénybevételéhez vásári utazási igazolvány szükséges, ilyen az ország minden jelentősebb helységében árusítanak az utazási és menetjegyrodákat, valamint a Vásár tb. képviselőit. Az igazolvány tulajdonosa félmór teheti meg az utat, Budapestről pedig 33% menetdíjkedvezménnyel látogathat el az ország

bármely állomására és onnan vissza Budapestre. De a Budapesten való tartózkodást is olcsóbbá teszi a vásárigazolvány. A vásár pénztárainál ugyanis ingyen áll rendelkezésre egy kedvezmény-szelvényeket tartalmazó füzet, mely színházakban, mozikban, gyógy- és üdülőfürdőkben és különböző idegenforgalmi látványosságoknál lényeges kedvezményt biztosítanak a beléptidíjknál. A BESZKÁRT vásári kirendeltségénél bárki kedvezményes bérletjegyet válthat a főváros összes vonalaira, még pedig két napra 2.—, három napra 3.— pengőért.

Bárdossy miniszterelnök cikke a „Donaueuropa” első számában

A most megindult Donaueuropa folyóirat augusztusi számában Bárdossy László miniszterelnök „Magyarország hivatása a Dunamedencében” címmel a következő cikket írta:

— A magyarság a történelem tanúsága szerint ezeréves nemzeti életének legnehezebb, legválságosabb óráiban sem tévesztette szem elől a Dunamedencében vállalt hivatását. A magyarság sohasem feledkezett meg arról, hogy geopolitikai adottságok olyan küldetéssel ruházták fel, amelynek jelentősége — túl a nemzeti érdekek természetes védelmén — egyformán kihat nyugat felé és a tőlünk délre és keletre lakó népek életére. A magyarságnak kettős: katonai és kulturális szerepköre ugyszólván önmagától adódott. Minden keletről nyugat felé előretörő hatalmat megállítottunk utjában, sőt nem egyszer élet-halálharcot vívtunk velünk rokon-népekkkel is, hogy megvédhessük a nyugati keresztény műveltséget olyan támadásoktól, amelyek az egyetemes európai kultúrát veszélyeztették, vagy éppen pusztulásra fenyegették.

— Évszázadokon át küzdöttünk a Dunamedencében az áldásos béke érdekében, amely nélkül nincsen építő munka és amely nélkül képtelenek lettünk volna a Dunamedencében megvalósítani mindazt, amire a nyugati műveltség is méltán büszke lehet. Mi magyarok, szerepünkhöz hűen, összekötő kapocs voltunk Nyugat és Kelet, valamint Kelet és Nyugat között s hogy mindezt nem önös érdekből tettük, azt kétségtelenül bizonyítja az a tény, hogy soha semmiféle irányban sem támasztottunk olyan követeléseket,

amelyek hivatástudatunk önzetlen eszmei tisztaságát elhomályosíthatták volna.

— Még a keserves trianoni esztendőben sem tagadtuk meg az e küldetésből fakadó kötelezettségek teljesítését. Nem tagadtuk meg, noha a reánk kényszerített béke politikai és gazdasági erőforrásaink nagy részétől megfosztott bennünket és alapjában változtatta meg azt a geopolitikai helyzetet, amely a magyar politika törekvéseit a századok során szinte magától irányította.

— Elvesztettük a Kárpátok hegláncát és dél felől is visszaszorítottak bennünket Csonka-Magyarország szűk határai közé. Mindezek ellenére mélyeséges hitünk a magyar küldetésben a husz éves elnyomatás nehéze ideje alatt sem ingott meg. Ellenkezően, megerősödött, elmélyült az a meggyőződésünk — amelynek levontuk minden következményét —, hogy a Dunamedencében nem alakulhat ki soha természetes egyensúlyállapot anélkül, hogy a magyarság részére ne biztosítható feladata teljesítésének lehetősége. Pedig ez az egyensúlyállapot biztosítja egyedül, hogy Délkelet-Európa valóban értékes tényezője lehessen az európai műveltségnek. Az a zürzavar, amelyet a volt kisantant-államok a Dunamedencében teremtettek, belső ellentmondásaival együtt, kétségtelenül komoly tanulság minden idők számára, hogy az európai szárazföldnek ebben a részében erős Magyarország nélkül nem képzelhető el pozitív fejlődést lehetővé tevő tartós béke.

— Ma ismét a Kárpátok ormán állunk és a Bácskában is elértük régi történelmi határunkat, azt a határt, amely a Nyugat

Útközben

ha elfáradunk, jól esik egy kis felfrissítés.
Ha a valódi

DIANA sósborszesz

néhány — tenyerünkbe csurgatott — cseppjével végigsimítjuk homlokunkat, tarkónkat, vagy kifáradt végtagjainkat, pillanatok alatt felüdülünk, eltűnik a fáradtság érzése és jókedvűen, rugalmasan folytathatjuk utunkat, vagy munkánkat.

Az évtizedek óta bevált valódi

DIANA sósborszesz

mint fájdalomcsillapító is rendkívül hatásos. Mindenütt kapható.

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
80 f	1.40 P	4.20 P	7.80 P

védelmében már annyi véres harcot látott. Küldetésünk ezzel újból geopolitikai alapokat kapott. Egyben katonailag és gazdaságilag is annyira megerősödünk, hogy nemcsak történelmi küldetésünknek tehetünk eleget, hanem ismét megnyílik előttünk a Nyugat és a Kelet közötti egészséges egyensúly-állapot biztosításához szükséges közvetítő szerep teljesítésének lehetősége.

— Az évezredes műveltségen nyugvó új európai rendben Magyarországnak talán még könnyebb lesz hű maradni hagyományos szerepéhez, mint volt az elmúlt századokban, mert éppen a magyarok voltak azok, akik 1919-ben az elsők között álltak sorompóba ezért az új világrendért és tettek hitvallást a magyarországi bolsevista uralom megdöntésével a nemzeti eszme a nemzeti életforma mellett. A magyarság tehát nem ujoncként jelentkezik, hogy teljesítse küldetését a Dunamedencében. Igényli ezt a feladatot két évtized keserves tapasztalatai, kitartó munkája és nehézküzdései alapján. És hivatástudatunkat továbbra is ugyanaz az érzés táplálja, amely érzés irányította cselekedeteinket az elmúlt századokban: szolgálni önzetlenül önfeláldozóan Európát és vele együtt az új európai rend egyetemes érdekeit.

Önmagának ellensége,

ha nem hirdeti a „Délvidék”-ben!

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Milyen közszükségleti cikket kaphat a fogyasztó vásárlási könyvre és milyen könyv nélkül

A polgári közigazgatás bevezetésével a Délvidékre is kiterjesztették a vásárlási könyv rendszeresítéséről szóló anyarészi rendelkezéseket. A vásárlási könyv nem ismeretlen a Délvidéken, hiszen azt a katonai közigazgatás is bevezette, mind azonáltal olvasóink tájékoztatása céljából szükségesnek tartjuk részletesen ismertetni a rendelkezés előírásait. Alábbi cikkünkből tiszta képet nyer úgy a fogyasztó, mint a kereskedő és iparos arról, mely árúk azok, amelyek csak könyvre és melyek amelyek könyv nélkül kaphatók.

Csak a vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett szabad kiszolgáltatni a következő közszükségleti cikkeket:

a) VEGYES HÁZTARTÁSI CIKKEK

1. ugynevezett gyógyszappan, habzó borotvakrém.
2. a gyümölcsből készült konzerv kivételével mindennemű konzerv, tehát mind a húsneműekből és halakból, mind zöldség illetőleg főzelékfélékből készült konzervek, amelyek fémdobozokban vagy üvegekben hosszabb ideig eltartásra alkalmas állapotban kerülnek forgatomba.

b) RUHÁZATI CIKKEK.

3. butorszövet méteráru.
4. függönyanyag és kész függöny a csipkeshözvet, illetve ebből készült függöny kivételével.
5. szőnyegvédő vászon.
6. zsebkendő és fejkendő.
7. portörölő, padlóörölő, cipőtörölő, konyha és fejmosóruha.
8. U. n. fémkelme.
9. impregnált és gumirozott esőköpeny.
10. fürdőruha és fürdőköpeny.
11. himzett (kézi vagy géphímzésű) női ruha.
12. minden kötöttáru, ideértve az u. n. kötött-szövött árut is (harisnya, habselyem vagy hasonló anyagból készült feltérnemű stb.).
13. stoppoló pamut.

Iparos (kereskedő) fogyasztónak szörmeből készült felsőruhát (kabátot, bundát, körgallért, keppet, mellényt, bolerót stb.) csak a fogyasztói-vásárlási könyvbe bejegyzés mellett szolgáltatathat ki.

Az 1941. évi szeptember hó 15. napjára az iparos (kereskedő) főzelékonzerveket (zöldségkonzerveket) — ideértve a sűrített növényi vitamínos izesítőket is — fogyasztónak vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül is kiszolgáltatathat.

Tüzelőanyagot az iparos (kereskedő) fogyasztónak egy métermázsát meg nem haladó, valamint egy vagont meghaladó tételekben, továbbá központi vagy etagefűtés, valamint a melegvíz szolgáltatása céljára — a lakások és más helyiségek fűtése céljából történő tüzelőanyag beszerzés korlátozása tárgyában kiadott rendelet keretei között vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül is kiszolgáltatathat.

A vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül szabad kiszolgáltatni a következő közszükségleti cikkeket:

a) Vegyes háztartási

a) VEGYES HÁZTARTÁSI CIKKEK

1. szardella paszta.
2. huskivonat (izesítő) és leveskocka.
3. hulladékfa (forgács, kéreg).

b) RUHÁZATI CIKKEK.

4. szőnyeg, padlókárpit, akkor sem ha méterszáma árusítják.
5. pokróc, takaró, falvédő, nagyken-

6. kézimunka alapanyag, ami kivárolag csak erre a célra használható.

7. előnyomott, előfestett félkész (fonal nélkül) és kész kézimunka.

8. gépi hímzés, csipkeshözvet és tűli a női ruhaanyagok kivételével.

9. gépi és kézi csipke rövidáru.

10. női díszkendők selyemből, müse-lyemből vagy kasmirból.

11. női és férfi sálak a kötött gyapju-áru kivételével.

12. csecsemő állkendő.

13. linóleum és viaszkosvászon.

14. zsák, ponyva, zsák- és ponyvaszővet, zsinór és kötéláru, hátizsák.

15. sapka, kalap (a gyapjufonálból kö-tött áru kivételével).

16. fűző, melltartó és haskötő.

17. nadrágtartó és harisnyatartó.

18. férfi gallér, nyakkendő.

19. paplan, ágybetét (matrac), vánkos és dűnyha.

20. fátyol.

21. mosdókeztü, fürdőcipő.

22. kombinált (férfi kötött, félig bőr) keztü.

A rendeletekben meghatározott közszükségleti cikkeknek kiszolgáltatása csak abban az esetben van fogyasztói vásárlási könyvbe bejegyzéshez kötve, ha az említett cikkeket fogyasztónak iparos vagy kereskedő szolgáltatja ki. Ebből következően az östermelő pl. tüzelőanyagot a fogyasztónak vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül is szolgáltatathat és ugyancsak nem kell bejegyezni a vásárlási könyvbe tüzfának a fuvarozó gazda által kiszolgáltatását sem.

A tárgyra vonatkozó rendeletek alkalmazása szempontjából az iparos (kereskedő) fogalmát nem az ipartörvény alapján kell elbírálni (pl. háziiparos, árverés útján történt vásárlások).

Olyan fogyasztó részére, aki a korábban kiállított vásárlási könyvet felmutatni nem tudja,

új vásárlási könyvet csak a korábbi vásárlási könyv kiállítását követő kilenc hónap elteltével szabad kiállítani.

A vonatkozó rendeletekben megállapított közszükségleti cikkeket vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül szabad kiszolgáltatni a mezőgazdasági vagy egyéb üzem (pl. színház) valamint egyesületek részére is, feltéve hogy az illető közszükségleti alapszabályszerű működéséhez szükséges. Ezeket a körülményeket hitelt érdemlően igazolni kell.

Vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül szabad kiszolgáltatni a rendeletekben megállapított cikkeket háziiparos részére, valamint az u. n. bedolgozó iparos részére is.

Készül az iparfejlesztési törvényjavaslat

Az iparügyi minisztérium új törvényjavaslat tervezeten dolgozik, amelynek célja az iparfejlesztési törvényes jogszabályok korszerűsítése és továbbfejlesztése. Manapság az iparfejlesztés és általában az iparpolitika is a tervszerűség alapján áll. Ezt a törekvést fejezi ki az iparügyi minisztériumban készülő második törvénytervezet, amely kényszerkartellek alakításáról, ipari vállalatok létesítésének és kibővítésének korlátozhatóságáról intézkedik. De nagyvonalú tervszerűség érvényesül abban a tekintetben is, hogy a kormány elsősorban olyan új ipartelepek létesítését és meglévő olyan ipartelepek bővítését igyekszik előmozdítani, amelyeknek nyersanyaga az országban megtalálható. Ugyancsak döntő szempont az előmozdításra érdemes gyártási ágazatok meghatározása-

nál az, hogy minő jelentőségük van azoknak a hadi és munkaszervezés tekintetében.

Figyelmet fordítanak továbbá arra, hogy az új alapítások és üzembevitések lehetőleg olyanok legyenek, amelyek nem függenek a pillanatnyi konjunkturális helyzettől.

Cipőtalp — kenderszövetből

A cipőtalp- és bőrhiány fellépése már hónapokkal ezelőtt arra készítette Czier Ignác miskolci cipásziparost, hogy jó és olcsó cipőtalp-pótanyagot állítson elő. Kitarító kísérleti munka után Czier Ignác feltalálta a kenderszövetből készült cipőtalpat és annak alkalmazási módját. Találmányát többszöri gyakorlati kipróbálása után Czier Ignác szabadalmaztatta a kenderszövet preparátumból azóta elkészítettek néhány talpalást, sarkalást.

Czier Ignác hosszas töprengés után rájött arra, hogy kenderből, vagy lenszövetből megfelelő preparációs eljárással olyan cipőtalpat lehet készíteni, amely csaknem száz százalékgig nélkülözhetővé teszi a bőrtalpat. A feltaláló tanulmányozta a fatalpat, gumitalpat, műtalpat, amelyekhez kell némi kemény bőryanag. Ezek azonban eltörnek, hasadnak, kopognak, vagy elporladnak, ezek közül tehát egyik sem jöhetett figyelembe.

Néhány héten keresztül tartó kísérletezés után Czier Ignác a kenderszövetből megfelelő eljárás után olyan cipőtalpat tudott előállítani, ami rugalmas, puha és kényelmes, teljesen vízhatlan, nem kopog, sokáig eltart, olcsóbb a bőrtalpnál és utalvány nélkül is beszerezhető. Czier Ignác maga készíti a cipőtalp pótanyagot és maga végzi azzal a talpalást, sarkalást is.

A cipőtalp új pótanyaga kitűnően bevált.

Anyagi és szellemi támogatást kap a kisipar

Különös súlyt fektet az iparügyi kormányzat a kisipar fejlesztésére és a kisiparosság támogatására. 1940 július 1-től 1941 június 30-ig a fedezetnélküli személyi kölcsönakció keretében kisiparosok és kiskereskedők részére együttesen 464.638 pengő utalványozott a minisztérium. Ugyanezen idő alatt háziipari segély címén 163.757, gépsegély címén 52.031 pengőt folyósított. A legújabb felvidéki létesítményekkel együtt a hazánkban jelenleg működő kisipari mintaműhelyek és előadótermek száma 120-ra emelkedett. A legközelebb felállítandó mintaműhelyeket és előadótermeket, amelyeknek előkészítése már folyamatban van, a visszatért keleti és Erdély országrész kapja. Továbbra is tervszerűen foglalkozik a minisztérium a vidéki ipartestületek székházainak építésével és a jelzett év alatt 33.500 pengő székházsegélyt utalt ki. A Kisipari Kiviteléi Intézet anyagi támogatásával a kisipari termékek kivitelét segítette előbbre a minisztérium. Az idei év májusában folyt le a 3000-ik ipari továbbképző tanfolyam, számítva 1936-tól, amikor a kormány új alapokra fektette az ipari továbbképzést. A háziipar-nak kenderáztatók létesítésével, kenderáztató mesterképző tanfolyamok tartásával és segélyek folyósításával igyekezett kezére járni a minisztérium.

Hamarosan megvalósítás elé kerül a kisiparosok nyugdíja. Az erre vonatkozó adatgyűjtés már befejeződött.

—««Oo»»—

A munkakamarák előkészítése. Elkészült az ipari (kereskedelmi) és bányászati munkakamara-ra vonatkozó törvényjavaslat, amely a magyar munkásságnak is ugynevezett munkaalkotmányt fog adni. A román uralom alatt működő erdélyi munkakamarákat a minisztérium addig is átszervezte és megfelelő változtatással működésüket fenntartotta.

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhl János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén

SPORT

Nagyszabású sportünnepély Bezdánban

Szép és feledhetetlen sportünnepély volt vasárnap Bezdánban. A BSE vasárnap tartotta meg a Hazatérés Bajnokság győzelmének örömeire rendezett ünnepélyt.

Az örömnepet a Nagy Sándor féle vendéglőben rendezték meg, s azon részt vett Gálffy András országos titkár is.

Ermeket a következő játékosok kapták: Hidasai Márton, Kovács István, Várkonyi II. Ignác, Kiss Lajos, Fejest István, Mezei Miklós, Bodrogi Bandi, Jákfai János, Horváth III. János, Réemaj II. Ferenc, Albert József, Nagy Pál, Hordossy József, Kiss II. Imre, Reményi József, Rémai III.

Tibor. Az elmúlt huszonhárom év munkásságáért az MLSz-től kitüntetést kaptak: Horváth Béla, Horváth Gyula, Varga József, Schmidt József, dr. Kiss Tamás községi főjegyző. A BSE játékosai nevében Albert József a csapat edzője valamint játékosok köszöntötte meg az érmeiket és a játékosok nevében az MLSz részére gyönyörű emlékszálót nyújtott át. »Ebben a fekete-fehér színben — mondotta befejezésül Albert — benne van a Bezdáni Sport Egyesület huszonhárom évi szenvedésének minden könnye de benne van a feltámasztás öröme is.

SPORTHIREK

TEMERIN:

TTC—Törekvés (Ujvidék) 5:2 (4:0). Barát. Vezette: Camparese. Lanyha iram. TTC főlény.

BÁCSKOSSUTHFALVA:

BTC—Madarasi LE 6:2 (3:0). Barátságos mérkőzés. Vezette: Schil. Szép játék.

Leban elesett. A magyar sportközönség igen jól ismerte Leban, a kitűnő klagenturfi atlétát és gyorskorcsolyázót, aki 800—1500-on és korcsolyázásban is többször küzdött sikeresen a magyar versenyzőkkel válogatott viadalokon. Leban mint repülő százados hősi halált halt a keleti arcvonal harciban.

Joe Louis, a hivatásos nehézsúlyú ökölvívó világbajnok legközelebb — szeptember közepén — Newyorkban Lou Nova ellen védi meg a világbajnoki címét. A mérkőzés után Louis a finn Baerlund ellen lép szoritóba — Kaliforniában.

Primo Carnera, az egykori hivatásos ökölvívó világbajnok egyideje filmezéssel foglalkozott. Most újból versenyezni fog, de nem szoritóban, hanem — birkozószőnyegen. Hivatásos szabadtilusú birkozó lesz az »eleven hutorony»!

A Zombori TK győzelme Bezdánban. A ZTK vasárnap Bezdánban játszott a BSE tartalékcsoportjával. A ZTK 3:2 arányú győzelmet aratott. A mérkőzést Gombarevits László vezette.

A szabadkai I. osztály vasárnapi programja. A szabadkai I. osztályba beosztott csapatok vasárnapi műsora a következő: Szabadkai AK—Bajmoki AK, Csantavéri AK—Szabadkai MTE, Zombori TK—Bajai TISE, Bácsalmási MOVE—SzAFC, Kiskunhalasi MOVE—Kiskunhalasi AC, Kalocsai SC—Jánosalmi SE, Soltvadkerti Turul—Zombori MÁV.

Országos csuccsal győzött Novák Ilona a 100 méteres hátuszásban. San Remóban az olasz magyar hölgyuszómérkőzést

40:33 arányban nyerték meg az olaszok. A 100 méteres hátuszásban Novák Ilona ideje 1:19.9, országos csúcsteljesítmény!

100 méteres gyors: 1. Santoro, olasz 1:12.4.

400 méteres gyors Radivo olasz 5:55.5

200 méteres mell: 1. Rigoni olasz 2. Prekop olasz, 3. Agoston Anna magyar, 4. Ács Ilona magyar.

4×100 méteres gyorsváltó: 1 Olaszország (Kuschnigg Santoro, Stefanich, Figari) 4:54.4, olasz csúcseredmény! 2 Magyarország. — A magyar hölgyek egy pillanatig sem voltak versenyben.

Müugrás: 1. Zságot Irén magyar 107 pont, 2. Ligeti Magda magyar és Lanzi olasz 90 p., 4. Candi olasz 78 p. — Zságot a mezőny fölé nőtt.

Toronyugrás: 1. Ligeti Magda magyar 37 pont, 2. Lanzi olasz 33 p., 3. Pantasso olasz 33 p.

—:—

A fővárosban 55 gyakorlati és 30 elméleti (oktató film) előadást és bemutató tartott a MLSz. Összesen 8200 játékosal.

Bácskossuthfalva küldöttségileg kérte beosztását a szabadkai első osztályba. Az MLSz a kérést pártólólag tette át a Délvidéki kerülethez.

A magyar válogatott lovaspólcsoport Brioniban 5:2 arányban győzött az olasz válogatott lovaspólcsoport ellen.

3-400 pengőt kereshethavonta

jómegjelenésű, intelligens, kautiókés férfi vagy nő, ki a szervezéshez ért. Ajánlatokat a Délvidék kiadóhivatalába.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE

A TÖRTÉNETMŰVŐLENY

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZULUDZLMO TULÓY

(36)

— Felelj, — unszolta Brégeac.
Aurélié szilárd elhatározással jelentette ki: — Nem megyek. Nem akarok. Nem bírom elviselni a jelenlétedet. Nem tudok veled egy házban élni. A legelső alkalommal elmegyek.
— És kétségkívül nem egyedül, — mondta gunvosan Brégeac. — nem magadban, akár első ízben... Guillaumemal ugy-e.
— Guillaumeot kidobtam.
— Szóval más valaki. Most más valakire vársz, meg vagyok róla győződve. A szemed szüntelen keres a fűléd minden neszre figyel... Eszerint most.

A hall aijtája nyílt és becsukódott. Az öreg szolga léptei kopogtak föl a lépcsőn. Áthaladtak az előszobán, Valentin belépett.
— Elvégezted amit rád bízam, Valentin?
— El, uram.
— Voltak levelek, alá kellett valamit írni?
— Nem, uram.
— Ez különös. De hát a posta?
— De mi jözon merészelt Marescal?... Ott volt még Marescal ur?

— Nem, uram. Bement a hivatalba, de tüstént eltávozott.
— Elmént? — Félháromkor. — Akkor hát szolgálati ügyben?
— Igen, uram.
— Próbáltad megtudni?
— Próbáltam, de a hivatalban nem tudtak semmit.
— Egvedül volt?
— Nem Labonce, Tony és Sauvinox volt vele.

— Akkor hát elfogatásról van szó? De mért nem értesítetted engem? Hát mi történt itt.
Valentin kiment. Brégeac fel s alá kezdett járni a szobában és gondolatokba merülve gondolatgatta:
Tony... Marescal elkárhozott lelke... Labonce egyik legkedvesebb embere és mindez raitam kívül.

Vagy öt perc telhetett el. Aurélié szorongón nézett rá. Brégeac hirtelen odament az egyik ablakhoz és kissé kinyitotta a tábláját. Rémműlt kiáltás hagyta el a száját visszahúzódott az ablaktól és sápadtan dadogta:

— Itt vannak, lenn az utca végén... sebben állnak.
— Kik?
— Mind a ketten... Marescal két segédje: Tony és Labonce.
— Hát aztán? — suttogta Aurélié.
— Hát ezt a két emberét szokta használni a legsúlyosabb esetekben. Ma reggel is ezek dolgoztak vele ugyanebben a negyedben.
— Ott vannak? — mondta Aurélié.
— Ott vannak. Láttam őket.
— És Marescal ide fog jönni?
— Kétségkívül. Hallottad mit beszélt Valentin.

— Ide jön... ide jön, — dadogta Aurélié.
— Mi lelt téged? — kérdezte Brégeac, akit egész meglepett a lány nagy izgatottsága.
— Semmi, — mondta a leány erőt véve magán. Az ember néha semmiségektől megriad, pedig semmi oka sincs rá.
Brégeac elgondolkodott. Ő is uralkodni próbált az idegein és megismételte amit Aurélié mondott.

— Csakugyan nincs semmi ok rá. Az embert gyakran gyerekségek kihozzák a sodrából. Le megyek, megkérdem őket és biztos vagyok, hogy minden tisztázódik. Igen, teljesen biztos. Mert az események arra engednek következtetni, hogy nem bennünket tartanak felügyelet alatt hanem a szemben levő házat.
Aurélié felkapta a fejét.
— Melvik házat?
— Tudod az az eset, amelyről már beszéltem... valakit letartóztattak ott délben. Ah, ha láttad volna Marescalt mikor délelőtt tizenegykor elment a hivatalból? Találkoztam vele. Elégedettség és vad gyűlölet csillogott a tekintetében... Engem gyűlöl így, vagy inkább kettőnk. Ezért gondoltam, hogy bennünket fenveget veszedelem.

Aurélié még sápadtabban állt fel.
— Mit mondasz, letartóztattak valakit szemben?
— Igen. Valami Limézvt, aki kutatónak adja ki magát... Valami Limézy bárót.
Aurélié nem ismerte Raoul nevét, de tudta, hogy róla van szó és reszkető hangon kérdezte:

— Mit követett el? Ki az a Limézy.
— Marescal szerint ez volna az egyik gyorsvonati gyilkos. A harmadik bűntárs, akit nyomoznak.

Aurélié közel volt hozzá, hogy összeessen. Szédült és a levegőbe kapkodott, hogy támaszpontot találjon.

— Mi történt veled Aurélié? — Mi közöd ehez az esethez?

— El vagyunk veszve, — nyögte fel.

— Magyarázd ki magad. Ismered ezt az embert?

— Igen... igen... megmentett engem... Menmentett Marescaltól, megmentett Guillaumetól és Jodottól... Ma is megmentett volna bennünket.

Brégeac megdermedve nézett rá:

— Hát őt vártad?

— Igen őt. Megigérte nekem, hogy itt lesz... Nyugodt voltam, mert láttam milyen dolgokat vitt véghez... Játszott Marescállal.

— Nos tehát? — kérdezte Brégeac.

— Hát azt hiszem, mégis jobb lesz, ha biztos menedéket keresünk. Neked éppúgy, mint nekem. — Vannak dolgok, amelyeket ellenünk magyarázhatnak, régi históriák.

— Meg vagy örülve, — kiáltotta egész dultan Brégeac... Nem történt semmi... Rézsemről legalább nincs mitől félnem...

Tagadása ellenére mégis kiment a szobából és magával vonszolta a fiatal lányt is a lépcsőre. Ez azonban az utolsó pillanatban heves ellenállást fejtett ki.

— De mégsem, minek mennék... Megszabadítanak bennünket. El fog jönni — meg fog szökni. Mért ne várnám meg.

— A gyűlőből nem igen szöknek meg.

— Azt hiszed. Oh Istenem, milyen borzalmas mindez.

Nem tudta mire határozza el magát. De mostoha apja rémülete elhatározásra bírta. Mint-ha vihar szele hajtotta volna úgy futott fel a szobájába és csakhamar visszatért utitáskával a kezében. Brégeac szintén elkészült. Olyanok voltak, mint két bűnös, akire nem vár más csak a kétségbeesett menekülés. Lementek a lépcsőn. Keresztülhaladtak a hallon.

Ebben a pillanatban csöngettek.

— Késő — suttogta Brégeac.

— De nem, mondta új reményre kapva Aurélié. Talán ő érkezik, aki...

— Most újra csöngettek. Az öreg szolga kiment az ebédlőből.

— Nyiss ajtót, — mondta tompán Brégeac. A kapuból suttogás és léptek zaja hallatszott be. Valaki zörgetett.

— Nyisd ki hát, — ismételte Brégeac.

Az öreg szolga engedelmeskedett.

(Folytatása következik.)

Suhog a kasza az ukrán buzamezőkön

A magyar honvéd új hitet öntött a megkínzott népbe

(A honvél haditudósító század közlése)

Végig Galicián s Podoliában, sárguló gabonátlak között vitt el utunk, mélyen be a nagy keleti síkságba. A falvak népe bémész szemekkel nézte átvonulásunkat. Kevesen voltak s az ember önkéntelenül arra gondolt, hogy ki végzi itt el a mezei munkát, mi lesz a mérhetetlen értékkel, amit a gabonatermés jelent.

Erre is megkaptuk a választ. Gazdasági hivatalunknál szolgál egy karpaszományos szakaszvezető, aki a polgári életben okleveles gazdász. Ez a fiú nem tudta nézni, hogy a roppant gabonátlak kalászái már mélyen meghajtják fejüket és nincs munkás kéz, aki levágja őket. Mert a falvak népe valami keserű apátiába süllyedten álldogál naphosszat az utcán legfeljebb csak egy-egy asszony tett-vett a ház körül.

A mi önkéntesünk nem bírta ezt nézni — a katonaruha alatt felébredt benne a gazda és a maga elhatározásából kezébe vette a letargiába süllyedt parasztok sorának irányítását. Kocsijával sorrajárta a közeli falvakat, mindenütt egybegyűjtötte a népet és beszélgetni kezdett az emberekkel. Tud a nyelvükön meghallgatta panaszait és intézkedett ügyes-bajos dolgaikban.

Az egyik elpanaszolta, hogy a bolsevikiek kitétek a lakásából idegen kolchozba osztották és házába idegent telepítettek. Ennek lakást utalt ki, a másiknak jószágot adott a kolchozokban talált állatokból.

Sok a panasz mindenhol, jót rosszatt mondanak egymásra az emberek. A mi önkéntesünk mindenkit meghallgatott, azután minden faluban kiválasztotta azt az embert, akire mindenki csak jót mondott, azt kinevezte »Ideiglenes polgármesternek«, esküdteket rendelt melléje és fogadalmat vett tőle, hogy a falu ügyeit legjobban tudja sa szerint vezetni, azután felszólította, hogy lassan az aratáshoz. Másnap mindenütt hosszú sor gabonakereszt feküdt a mezőkön.

Rendes emberek ezek mind, — mondja az önkéntesünk, — csak megfélemlítették őket. Nem lustaságból hanyagolták el a munkát, csak féltek hozzákezdeni, meg szerszámjuk sem igen volt, mert mindent elvittek a menekülő bolsevisták. Kivonulásuk előtt arra biztatták az embereket, hogy vágjanak le annyi gabonát, amennyi saját szükségletükre kell a többit pedig gyujtsák fel. Akadtam olyan falura is, ahol azt kérdezték: kinek arassanak, ha elmentek a vörösök?

— Fájt látnom a nagy érték pusztulását, hiszen már erősen pergett a szem, legalább a termés felét akartam megmenteni. Szerencsére sikerült rábeszélni az embereket hogy megkezdjék a munkát. Minden tizedik kereszt az övék. Itt-ott találtak egy-egy traktort, ha sikerült rendbehozni, azzal aratnak, de a legtöbb helyen kézi erővel folyik a munka s bizony nagyon primitív szerszámokkal. Előkerültek a rozsdamartha sarkok, hangosak a falvak kopácsolástól, de dolgoznak és az aratólányok ajkáról már felszállt a nóta is. Nem vágnak olyan rendet mint nálunk, a buza sem olyan acélos, mint a mienk, mégis öröm látni, a sokasodó aranyló keresztet s ahogy az apró lovak vagy tehének hordják a faluba az életet. Amit tettem, a szívem parancsolta. Gazda vagyok, kötelességemnek éreztem az aratás megindítását. A munka megindult...

Igen a munka megindult. És azóta mintha megváltozott volna a falvak képe. A fásultság eltűnt az arcokról, már mosolyogni is tudnak, amikor sarlóval a kezük

ben, vagy kaszával a vállukon mennek a földekre, — célja van már az életüknek. Dolgoznak, igyekeznek megmenteni Isten ajándékát, a termést. De hogy ez a mentés, a munka meginduljon, ahhoz a magyar gazda a magyar katonára földszeretettel kellett. A magyar katonára, aki az ukrán falvakba visszahozta a mosolyt és a dalt.

Magyar sors az orosz síkon

Messze benn járunk a galicjai síkságban, éppen egy kolchozon központban pihenünk, amikor jelentik a parancsnokságnak, hogy a majorban magyarul beszélő emberek vannak.

Nem is volt rá szükség, hogy megmutassák, merre keressem őket. Fehérre meszelt, tiszta falaiival, virágos ablakaival messziről kitűnt egy ház a többi közül. A belsőségben is rend, tisztaság, a szerszámok nem hevernek szanaszét, mint a szomszédoknál. A házból lakók erőteljes duzzadó, szép szál emberek és — nem akarok hinni a szememnek, hogy ilyen is látok itt Szovjetországban — ha kopottak is, de tisztán öltözöttek.

A ház lelke a »családfő«, Némethné, magaköré gyűjti háza népét s egyenként mutatja be őket. Mindegyikük izos somogyi tájszólással beszél. Némethné beinvitál a »tiszta szobába«, mert ez is van itt a házban és sirva, állandóan a szemét törölgetve mondja el élete folyását.

Somogyéből való, ott is ment férjhez egy Németh nevű kisgazdához. Férje még a világháborúban hősi halált halt és magára hagyta három gyermekével két fiúval és egy leánnyal. Az özvegy nem győzte a munkát orosz hadifoglyot kért segítségül. Rendes, derék ember volt a fogoly, szorgalmasan dolgozott, mintha a maga földjét művelte volna. Fiatalok voltak, megszerették egymást, össze is házasodtak s a háború után az asszony követte is férjét Oroszországba.

Ebben a kis faluban telepedtek le, — még az önálló Ukrajna idején — ahol most pihenünk. Vettek egy kis gazdaságot és dolgoztak, küzdöttek, mint Somogy megyében. Multak az esztendőök s közben két gyermekük is született. Ezek a gyermekek, noha apjuk orosz volt, magyarul tanultak meg beszélni édesanyjuktól és féltestvéreiktől.

A megnövekedett családra nehéz napok következtek. Az Ukrajna leverése után urrá lett Szovjet rendszer mindenüket elvette, csupán kicsiny házukat hagyta meg, de abba is másokat ültetett be, őket pedig kolchozba osztották be munkára. Fogcsikorgatva dolgoztak itt is, másoknak. Teltek az évek, a magyar gyerekek felnöttek, meg is nőültek, derék orosz leányokat vettek feleségül és a leány is férjhez ment. A vő és a két fiatal asszony hamar megtanult magyarul, mert az anyós nem beszélt velük másképen.

A kolchoz-rendszerrel azonban nem tudták megbékélni. Elhatározták tehát, hogy az egész család visszamegy Magyarországra. Megkezdődött a járkálás a szovjet hivatalokba s kaptak is biztatást, hogy ha bizonyos összeget lefizetnek, megkapják az engedélyt a kiutazásra.

Most már volt célja munkájuknak. Dolgozott, kuporgatott az egész család s mégis tizenhat évig tartott, míg a szükséges utiköltséget összegyűjtötték. Némethné a megerőltető munkától insztrakadást szenvedett a tenyerén. Mutatja is a kezét még most sem tudja kiegyenesíteni az ujjait. De meg volt a pénz! A szovjet hivatalnokok el is szedték, azután kijelentet-

ték, hogy nem adnak kiutazási engedélyt. A sok év megerőltető munkája kárbavesztett...

Némethné azonban nem adta fel a reményt. Mindent előről kezdett. megint sorra járta a szovjet hivatalokat. Kapott is ta nácsot: Adják el a házukat, az ára elég lesz a kiutazási engedély költségeire. Némethné azonban másodsor már nem ment lépre. A házat eladta ugyan, de a szerződésbe belevette, hogy az eladás csak akkor lép érvénybe, ha a család kezében lesz a kiutazási engedély. Az azonban egyre később. A magyar beutazási engedélyt már régen megkapták, azzal el is indultak a magyar határ felé. A szovjet határhoz azonban elfogták őket s mert nem találtak náluk kiutazási engedélyt, hamarosan ráfogták a magyar asszony férjére, hogy szökni akart s ki akarták végezni.

A magyar asszony elkeseredetten küzdött férje életéért, futkosott, sirt, könyörgött, végül is elengedték őket, de a kiutazásból nem lett semmi. Visszakerültek a kolchozba. A férj a kiállott izgalma miatt belebetegedett, nem sokára meg is halt. A család minden gondja az asszony nyakába szakadt. És a magyar asszony hősiesen harcolt, dolgozott családjáért. Együtt tartotta s megővta, megőrizte a család tisztaságát, mind erkölcsiekben, mind külsőségekben.

— Belefáradtam ebbe a munkába, — mondja, Némethné. Megöregedtem, szeretnék már pihenni, de otthon, Somogyban... Segítsenek hozzá az urak, hogy ha zamehessek a családommal együtt.

Biztatom, nyugtatom, teljesülni fog a vágya.

— Hiszen már annak is örülök, — sirja el magát — hogy magyar katonákat látok. Milyen boldogság lenne végleg hazamenni, otthon lenni.

Amikor elköszönök tőlük, erőnek erejével meg akarja csókolni a kezem. Alig tudom megakadályozni, végül is ezt mondom neki:

— Ha már mindenáron csókolni akar, néni, csókolja meg az arcomat.

Elkapja a fejem s kétfelől két cuppános csókot nyom az arcomra...

Apróhirdetések

Hat. eng.

INGATLANFORGALMI IRODA MERKUR — STEFATITS Zombor — Zrínyi (Párizsi utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok

VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

TUZMENTES KASSZA.

egészen nagy, 2 aitos, wieni gyártmányu. szövetkezet, község vagy ékszerész részére igen alkalmas, kedvező áron eladó.

Hazai Általános Biztosító R. T. kerületi főigvönöksége. a-337

„Fanto” az Egyesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világitópetróleum motalkó, traktor és gépke-nőolaj. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motalkó. Mé-rő László, Zombor, ba-jai országot 11. Tele-fon 6. a-327

Keresek rendes bol-tiszolgát, azonnali be-lépésre. Politzer Manó régiségüzlete, Zombor. a-488-f

Gépkocsiszerezők fel-vételnek „Union ga-rage” Zombor. Thö-köly ut 4. a-489-f

Jól bevezetett fűszer-üzlet lakással közel a központhoz haszonbér-be azonnal kiadó. Bö-vebb felvilágosítás a kiadóhivatalban. a-490-f

Magyar őskeresztény fiatal embert felvétel-re keres Méro László, Zombor, Bajai országot 11. a-467

Gazdát keresek 200 holdas gazdaságomba, ahol intenzív teigazdaságot is folytatok. A-kik hasonló gazdasá-gokban nagy evakor-latot szereztek, a gaz-daság minden ágában jártasok és ezt éves bizonyítványokkal igaz-oln tudják, adják be ajánlataikat fizetési igényeik megadásával. Ugyanoda első igaz-kocsist is felveszek, ki szintén adja be aján-latát. Cim a kiadóban. a-492

Telefonszámunk 2-07.